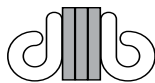

WAT KAN ONS GEBEUREN

Gerrit Hoogstraaten

WAT KAN ONS
GEBEUREN

2015

B R A I N B O O K S
U I T G E V E R I J D E B R O U W E R I J
M A A S S L U I S

Van Gerrit Hoogstraaten verscheen in 2014 bij deze uitgeverij
zijn debuutroman: *Wie vleugels heeft*

© 2015 Gerrit Hoogstraaten
Omslagontwerp Linda Hirzmann
Auteursfoto Rob Hilz

B R A I N B O O K S

www.uitgeverijdebrouwerij.nl

ISBN: 978 90 78905 83 7

NUR: 301

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door printouts, kopieën, of op welke andere manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn oom en naamgenoot,
over de grenzen van de tijd.

1

Wat er precies is gebeurd nadat Hermans vader de deur uitging om naar zijn zoon in Amsterdam te gaan, zal altijd een raadsel blijven.

Die veertiende mei, derde pinksterdag, was met mooi weer begonnen. De dagen ervoor waren nog slecht geweest, striemende regenbuien hadden de stad gegeseld, maar nu hing het voorjaar in de lucht. Misschien wilde hij, op weg naar het station, nog langs *De Statendam*, om afscheid van het schip te nemen. Hij wist dat het al enige maanden uit voorzorg opgelegd lag aan de Wilhelminakade. Daar lag het veilig, was het idee.

Hij was maar een gewone bootwerker geweest, hij had het schip alleen vanaf de kade gezien, maar *De Statendam* had zich als een onbereikbare geliefde in zijn kop gezet. Altijd sprak hij over haar, de Bontjassenboot zoals ze in de volksmond werd genoemd. Het was het grootste en chicste Nederlandse passagiersschip dat we hadden. De Koningin van de Holland-Amerika-lijn, een drijvend hotel voor de beter gesitueerden. Het personeel dat zich volgens velen uitverkoren mocht voelen moest in werkelijkheid met minder dan de coulissen van dit schone schouwspel genoeg nemen. Toch benijdde hij ze, omdat hij zelf nooit een stap aan boord had mogen zetten.

Het zou kunnen dat hij zich brutaal tussen de linies door heeft gemanoeuvreerd. Ze lieten die ouwe gek maar lopen. Dat hij nog net op tijd kwam om te zien hoe het weerloze schip door artillerievuur in brand werd geschoten en binnen de kortste keren in lichterlaaie stond. Verdoofd door het lawaai heeft hij misschien staan toekijken tot de zwartgeblakerde romp kromtrok en slagzij maakte, sidderend in rook en vlammen, onder het onophoudelijk loeien van het luchtalarm, het inslaan van de granaten, het gieren en gillen van de duikende Stuka's.

Misschien is hij blijven kijken tot hij het statige schip kermend en sissend ten onder zag gaan, terwijl grillige duivels over het water dansten. Achter zijn rug stortten gebouwen in. Zijn trommelviezen scheurden onder de hevige luchtdruk van de bominslagen. Hoog opschietende tongen van vuur loeiden en brulden, maar pas toen de grote kerk in puin werd geschoten drong het rennen en schreeuwen van de mensen om hem heen tot hem door. Er vloog brandend papier in zijn haar, iemand sloeg de vonken van zijn jas en trok hem mee onder een stilstaande vrachtwagen. Op hetzelfde moment kletterden zware stukken metaal op het wegdek waar hij net nog stond.

Misschien is het zo gegaan. En misschien is hij, toen hij dacht dat het weer even veilig was en hij tussen de inslagen door een schuilkelder kon zoeken, onder de vrachtwagen vandaan gekropen. Op dat moment kan hij getroffen zijn door een fosforgranaat. Zo zou het gegaan kunnen zijn.

We zullen het nooit weten.

Wat blijft is het ongelooflijke beeld van die brandende oude stad, een alles verschroeiende gloed, puin, zwarte en grijze en oranje rook, brandslangen, huisraad op straat, do-

den en gewonden. En daartussen dus vader Hoogenbosch,
die nooit bij zijn zoon in Amsterdam is aangekomen.